

Nye og erfarne kræfter på vej i Hyovet

Vi kan med glæde meddele at have ansat Henriette Guldborg i Hyovet med start i begyndelsen af det nye år. Pt. er hun i færd med at lægge sidste hånd på sit Veterinære speciale omkring praktisk håndtering af influenza i svinebesætninger.

Henriette er 28 år og oprinder fra det vestjyske. Henriette har praktisk erfaring fra arbejde i en sobesætning i Vestjylland.

Nogle vil genkende Henriette, da hun i samarbejde med Hyovet har lavet et erhvervsprojekt i foråret omkring influenza virus.

Helle Jessen vender i begyndelsen af 2020 tilbage i arbejdstøjet efter endt barsel. Vi ser frem til igen at nyde godt af Helles engagement og arbejdsindsats i praksis.

Endelig må vi lykønske Pia Heiselberg med en kommende familieforøgelse. Pia vil være på barsel fra november. Andre gode kollegaer er naturligvis klar til at varetage hendes daglige arbejde og kontakt til besætningerne.

Vi forudser et travlt efterår hvor kalenderplanlægningen kompliceres. Vi håber på jeres forståelse og velvilje.

hyovet@hyovet.dk

”Vi har ingen ambitioner om at blive de største – men at forblive de bedste”

HyoVet

Hagemannsvej 24
8600 Silkeborg
86 69 00 57

Nyhedsbrev 3. kvartal 2019

Kontor: tlf. 86 69 00 57 | Kontortid: 8-14

E-mail: HyoVet@HyoVet.dk

Hjemmeside: www.HyoVet.dk

”Best Practice” på udvikling af sundhed i Danmark

Lamslået ser vi tilbage på forløbet med Hatting og den mangelfulde model for overvågning af ornestationerne. Inden for de sidste par år har vi (danske svine praktiserende dyrlæger i fællesskab) taget initiativ til at løfte en model fra udland ind til at øge sikkerheden omkring PRRS virus på ornestationerne. I flere omgange har svaret været afvisende.

Nu står vi og ser tilbage på en dårlig sag. Vaccinerede ornestationer er **IKKE** løsningen, for gennembrud i vaccinerede sohold er allerede en realiseret virkelighed med denne Hatting stamme.

At rejse ud og lære, invitere ind og debattere med dygtige udlændige har længe været en model for praktiserede svinedyrlæger i Danmark. Danske landmænd med samme iver. Særlig brug af amerikanske sparringspartnere har udviklet forståelse og styringsredskaber konkret hos os i HyoVet. Dette har hjulpet vigtige processer på gød, herunder specifikke sygdommes kontrolmodeller, overvågningsmetoder og værktøjer dertil samt immuniseringsmodeller.

Vores opfordring skal lyde til SEGES og systemet omkring dansk landbrug – at åbne op for læring og udvikle metoder i fællesskab med dygtige mennesker uden for landets grænser.

Det er tid til Best Practice, således en god noteringsstemning ikke forsvinder i utilsigtede virusudbrud og uheldige fremtidige modeller for overvågning.

HyoVet Specialpraksis for Svinesygdomme

Jens Strathe 2947 5255 / Klaus Pedersen 2012 4855

Pia Heiselberg 4020 5255 / Bonnie Hoelstad 2028 8255

Christian Møller 6155 2055 / Helle Jessen er på barsel

Når PRRS smitter via sæd

Introduktionen af PRRS1 på Hattings ornestation i Horsens og som konsekvens heraf distribution af virusinficeret sæd til en stor gruppe af besætninger i op mod 3-4 uger, udstiller store problematikker omkring den anvendte model for PRRS-testning på PRRS-negative ornestationer.

Testning sker hver 14. dag via blodprøver på antistofniveau. Antistoffer kan først påvises i blodet 2-3 uger efter smitteintroduktion.

I udlandet er det normal procedure ved tapping af sæd at blodprøve fra ørevenen på ornen ved hvert opspring samt teste for virus af hvert batch sæd som sendes afsted.

Grundet bekendtgørelsen omkring PRRS er viruspåvisning problematisk i Danmark på grund af negative konsekvenser på afregningen for leverandører til eksportslagterier som f.eks. Danish Crown. Bekendtgørelsen har tidligere være forsøgt ændret, men endnu en kamp mod de onsonste regler må forventes fra SEGES, idet branchen endnu en gang lider store tab grundet mangelfulde diagnostiske muligheder.

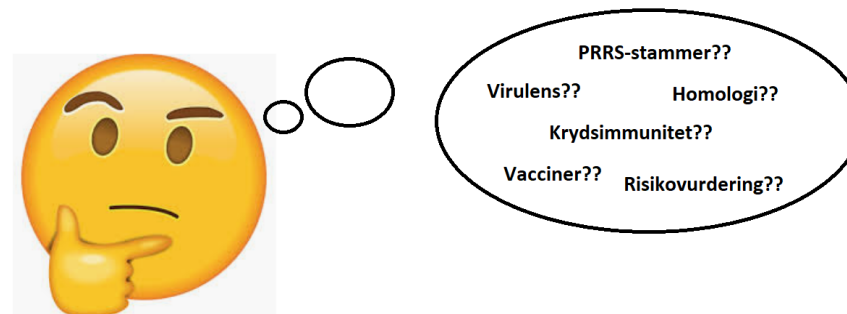
Risikoen for smitte med PRRS via sæd vurderes generelt set at være mellem 0-7%, fra praktiske danske erfaringer.

Risikoen afhænger blandt andet af mængden af virus i sæden samt soens kondition på tidspunktet for inseminering. Rifter i skeden eller børhalsen ved inseminationen, forøger risikoen for infektion, da virus i så fald har direkte adgang til blodbanen.

Hyovet har indtil videre fundet nysmitte med PRRS1 i fire besætninger, som har modtaget sæd fra Horsens. Alt tyder på smitte via sæden. Vi afventer sekventering af virus bliver gennemført i samarbejde med SPF og DTU.

Symptomerne i besætningerne har været som det forventelige billede ved nysmitte med PRRS, med kastninger, forhøjet antal omløbninger og dødeligheder på 20-50% i farestalden. Der er altså tale om et virus, som er meget virulent / sygdomsfremkaldende.

Hatting-virus er en rekombination af en virusstamme fra den kommercielle vaccine Unistrain og en anden PRRS1-stamme. Virus er signifikant forskelligt fra andre tidligere påviste PRRS1-virus i Danmark, og det giver anledning til flere overvejelser samt diskussioner.

Hyovet har fra start vendt sig mod udenlandske PRRS-specialister, herunder vores amerikanske kollega Jim Lowe, som er ekspert indenfor PRRS-håndtering og eliminering.

Ved vaccination mod PRRS anvendes modificeret-levende vacciner, såkaldte MLV-vacciner. Ved brug af disse opnås der en grad af krydsimmunitet overfor flere forskellige stammer af PRRS.

Vigtigt at huske er, at vaccination i et aktivt PRRS-udbrud ikke fikser problemet, men alene dæmper symptomerne. De driftsmæssige tiltag og regler for intern smittebeskyttelse er af afgørende betydning. Vaccine valg og vaccination er KUN en brik i kontrol og senere sanering for virus.

En anden vigtig faktor ved valg af PRRS-vaccine er vaccinenes virulens – altså i hvilken grad der opleves sygdomsudbrud / symptomer i besætningen i forbindelse med vaccination.

Der er størst homologi / lighed mellem Hatting-virus og vaccinen Unistrain. Homologi bruges til at opklare smitteophav, men der kan ikke sættes lighedstegn mellem homologi og beskyttende immunitet.

Der må udtrykkes en udtalt bekymring omkring Unistrain-stammens evne til at sprede sig mellem grise samt anledning til symptomer i besætningen. Skift af PRRS-vaccine i PRRS-positive besætninger indebærer en risiko, og kan give anledning til voldsomme symptomer ved blitzvaccination.